

**Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) ja
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL)
vuoden 2010 tulossopimus**

RIISTAN- JA KALANTUTKIMUS

Vuoden 2010 valtion talousarvion pohjalta sovitaan seuraavista Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL) tulostavoitteista vuodelle 2010.

1. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen vuosien 2010 - 2013 strategiset tavoitteet

1.1. Toimintaympäristön muutostrendit

Toimintaympäristössä on meneillään muutoksia, jotka olennaisesti vaikuttavat alan elinkeinoihin ja harrastuksiin sekä niiden säätelyyn. Muutospaineita tutkimustoiminnalle aiheuttavat myös käynnissä oleva aluehallinnon uudistaminen, yliopistolaki ja sektoritutkimuksen uudistus.

Väestörakenteen ja luontosuhteen muuttuminen heijastuvat monin tavoin kalastus- ja metsästyskulttuuriin sekä eläinvarojen käytön paikalliseen säätelyyn. Omistukseen perustuva kalakantojen hyödyntäminen vähenee. Yhteisöllinen aktiivisuus kalavesien hoidossa heikkenee. Isännöinnin rooli kalavesien käytännön hoitotyössä vahvistuu. Suojelupoliittiset tavoitteet vaativat säätelyyn uudenlaisia toimintamalleja ja ristiriitojen hallintakeinoja.

Alan elinkeinojen jatkuvuudelle maaseutuväestön ikääntyminen ja väheneminen aiheuttaa kasvavia haasteita. Avoimen kansainvälisen kilpailun kiristyminen vaatii yritystoiminnalta lisää tehokkuutta. Suojeltujen lajien runsastumisen tuomista vahingoista selviämiseen elinkeinot tarvitsevat innovatiivisia ratkaisuja.

Ilmastonmuutos heijastuu pitkällä aikavälillä kala- ja riistalajien levinneisyyksiin, mutta olosuhdemuutoksilla, kuten lumi- ja jääoloilla voi olla nopeitakin vaikutuksia kalastukseen, metsästyseen ja porotalouteen. Muuttuva ilmasto vaikuttaa myös käytettävissä olevien tutkimusmenetelmien valikoimaan. Itämeren tilan epäsuotuista kehitys on kalataloudelle jatkuva riski.

Toimintaympäristön muutokset ovat haaste tutkimuslaitokselle. Eläinluonnonvarojen hyödyntämisessä tarvitaan entistä moniulotteisempaa tietoa toiminnan taloudellisista, yhteiskunnallisista, biologisista, teknisistä ja eettisistä arvoista ja vaikutuksista. Tämän tiedon on oltava entistä laajemmin ja nopeammin kaikkien sidostahojen saatavilla. Kiristynyt kansainvälinen kilpailu rahoituksesta ja tutkimusmenetelmien nopea kehittyminen ovat nostaneet tutkimuksen tason ja laadun vaatimukset.

Muuttuviin tarpeisiin valtio vastaa uudistamalla sektoritutkimuksen ohjausta ja rakenteita niin, että tutkimus pystyy entistä paremmin vastamaan monitieteisiin ja nopeasti eteen tuleviin tiedon tarpeisiin.

1.2 Tutkimuslaitoksen keskeiset päämäärät, toimintalinjat sekä yhteiskunnallinen vaikutavuus

Visio

Tietoa kestäviin valintoihin

Toiminta-ajatus

Tutkimuslaitoksen tärkein tehtävä on tuottaa käyttökelpoista ja luotettavaa tietoa hyödynnettävistä eläinluonnonvaroista niiden hoitoa ja kestäväää käyttöä suunnittelevien kansainvälisten ja kansallisten päättäjien, elinkeinojen ja käytännön työtä tekevien tarpeisiin. Tutkimusote on ratkaisukeskeinen, eli pyritään löytämään asiakkaille näkemyksiä, ratkaisuja ja päätöksentekomalleja.

Toimialan vaikuttavuustavoitteet

- kala- ja riistakantoja hyödynnetään kestävästi ja monipuolisesti
- elinkeinokalatalouden kannattavuus paranee
- vapaa-ajan kalastuksen suosio säilyy ja se tuottaa sosiaalista ja taloudellista hyötyä
- suunnitelmallisella hoidolla ylläpidetään kalavarat geneettisesti monimuotoisina ja tuottavina
- rajoitetaan riistaeläinten aiheuttamia vahinkoja ja
- kehitetään porotalouden kannattavuutta ja poromäärät mitoitetaan laidunten kestäväen käytön mukaan.

Tutkimuslaitos edesauttaa maa- ja metsätalousministeriön toimialan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista

- tuottamalla tietoa kala- ja riistavaroista sekä arvioimalla ja ennustamalla kala- ja riistakantojen tilaa niiden kestäväen ja monipuolisen hyödyntämisen perustaksi,
- kehittämällä kala- ja porotalouden elinkeinoja sekä tuottamalla kalatalouden tilastot sekä tietoa kalan, riistan ja poron käytöstä, jalostuksesta ja kaupasta,
- tuottamalla tietoa, asiantuntijapalveluita ja viljelytuotteita, joiden avulla kala- ja riistavarojen hoito on tehokasta, tarpeeseen perustuvaa ja suunnitelmallista,
- edistämällä tietotuotannolla hirven, suurpetojen ja hylkeiden aiheuttamien vahinkojen ehkäisemistä,
- edistämällä porolaidunten kestäväen käyttöä mm. tuottamalla tietoa laidunten käytöstä ja tilasta,
- huolehtimalla tutkimustiedon siirrosta entistä nopeammin ja tehokkaammin päättäjien, yrittäjien sekä neuvonnan, opetuksen ja kansalaisten sekä riistakanta-arvioiden perusaineiston tuottajien käyttöön,
- tuottamalla tietoa vapaa-ajankalastuksen ja metsästyksen yhteiskunnallisesta ja sosioekonomisesta vaikuttavuudesta.

Kala- ja riistavarojen runsauden ja hyödyntämisen seurannassa otetaan huomioon maa- ja metsätalousministeriön kala- ja riistaosaston hallinnonalan strategiset tavoitteet sekä erityisesti kalakantojen tilan ja riistaeläinten levinneisyyden, runsauden ja vahinkomäärien aiheuttamat muutostarpeet.

Toimintalinjat

Kehitetään tutkimusten ja seurantojen tuotantoprosesseja, lisätään verkosto- ja alihankintatyötä sekä parannetaan projekti- ja esimiestyön valmiuksia entistä laadukkaamman ja kustannustehokkaamman toiminnan varmistamiseksi. Kehitetään mittaus- ja ohjausjärjestelmiä tukemaan strategisten tavoitteiden toteuttamista.

Ydintehtävien rahoituksen turvaaminen

Lisätään ulkoista tutkimus- ja kehityshankerahoitusta panostamalla tutkimusohjelmien ja asiantuntijapalveluiden markkinointiin. Tehostetaan rahoituksenhaku- ja sopimusjuridiikan osaamista hankkimalla näitä palveluja ostopalveluna. Keskitetään perustutkimuksen resurssit vain ydintehtäviä tukeviin hankkeisiin.

Tuottavuusohjelman toteuttaminen supistaa käytettävissä olevia resursseja jatkossa. Suunnittelu-kaudella säilytetään ydintehtävät ja varmistetaan resurssit myös uusiin tehtäviin.

Päätöksenteon ja elinkeinojen entistä parempi palveleminen

Kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa asiantuntijapalveluita sekä vuorovaikutteisia verkkopalveluja, joilla tuetaan toimialahallinnon päätöksentekoa ja alan elinkeinojen kehittämistä. Ollaan mukana toimialan kansallisissa ja kansainvälisissä kehittämishankkeissa.

Tutkimuksen ja toiminnan kohdentaminen

Tutkimuslaitos vahvistaa biologisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen tiedon yhdistämistä tutkimuksessa siten, että ilmiöiden ymmärtäminen tutkimuslaitoksen toimialoilla monipuolistuu ja tutkimuksen kyky palvella päätöksentekoa paranee. Tärkeimpien kalojen ja riistaeläinten elinkaaret ja hyödyntäminen katetaan seurannalla ja tutkimuksella. Tutkimuslaitos vahvistaa kaikkien vaiheiden osaamista yhteistyöverkoston kanssa. Seuranta ja osa tutkimuksesta palvelevat suoraan tai välillisesti ilmastomuutostutkimusta ja muutokseen sopeutumista. Kalankasvatuselinkeinoon kilpailuedellytyksiä tuetaan kehittämällä kalan laatua ja tuottavuutta parantavia kasvatusmenetelmiä, jalostamalla tuottavampia viljelykantoja sekä saattamalla uusia lajeja kannattaviksi viljelylajeiksi. Osallistutaan kansallisen vesiviljelyohjelman tavoitteiden toteuttamiseen.

Tutkimuslaitoksen toiminnassa otetaan huomioon sektoritutkimuksen neuvottelukunnan määrittelemät painotukset ja teemat (mm. luonnonvarojen kestävä käyttö / Itämeren suojelu / ilmaston muutos). Tutkimusta suunnataan tutkimuslaitoksen toimialaan liittyviin tutkimusohjelmiin ja hankkeisiin, jotka sektoritutkimuksen neuvottelukunta käynnistää esiselvitysten pohjalta. Hyödynnetään ohjelmatyökalua ja tutkimusyhteistyötä –Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymässä näissä monitieteisissä ja useamman hallinnonalan kattavissa hankkeissa. Tutkimuslaitos osallistuu yhteenliittymässä myös asiantuntijatoiminnan ja tutkimuksen tukipalveluiden kehittämiseen.

Kalakantojen monimuotoisuuden ylläpitoa sekä tutkimus- ja kehitystoimintaa tukeva viljely pysyy tutkimuslaitoksen vesiviljelyn päätehtävänä. Vesiviljelytoiminnan markkinahintainen myynti saatetaan kannattavaksi. Niiltä osin kuin tämä ei onnistu, alijäämiä tuottavasta toiminnasta ja tuotteista voidaan luopua tai ne voidaan ulkoistaa. Kehitystyön pääpaino on tutkimuksen ja viljelyn yhteistuotteissa ja niiden markkinoinnissa.

Mm. organisaatiorakenteisiin liittyvillä kehitystoimilla parannetaan ulkoista palvelukykyä. Tutkimuslaitos laajentaa suunnitelmakaudella merkittävästi osaamisen ja tuotteiden vientiä ja kansainvälistä yhteistyötä. Suoran ja alihankintaperusteisen EU-rahoituksen tavoitetasona pidetään yhden miljoonan euron tasoa. Samalla varaudutaan vaikeasti ennakoitavan ja voimakkaasti vaihtelevan EU-rahoituksen hallintaan.

Keskitetään tutkimusresurssit yliopistokaupunkien sekä kokeellisen tutkimuksen toimipaikkoihin laajempien ja monitieteistä osaamista vaativien tutkimusongelmien ratkaisemiseksi. Tutkimuslaitos jatkaa verkottumista Helsingissä, Joensuussa, Jyväskylässä, Oulussa ja Turussa yliopistojen kanssa muodostaen tutkimusyhteisöjä sekä laajentaa ja tiivistää yhteistyötä kansallisten ja kansainvälisten tutkimuslaitosten kanssa. Myös kenttätöissä lisätään sektoriyhteistyötä.

2. Vuoden 2010 tulostavoitteet

2.1. Tutkimuslaitosta koskevat tavoitteet

Sektoritutkimuksen neuvottelukunnan tutkimusohjaus ja Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymä

Valtionhallinnon sektoritutkimusta koskevien linjausten mukaan ja vaikuttavuuden lisäämiseksi tiivistetään yhteistyötä muiden tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa. Tutkimuslaitos osallistuu

mahdollisuuksien mukaan laaja-alaisiin, poikkitieteellisiin tutkimusohjelmiin sektoritutkimuksen neuvottelukunnan määrittämässä aihepiireissä. Erityisesti kehitetään yhteistyötä Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän piirissä sekä tutkimuksessa että tukipalveluissa MMM:n ja YM:n ohjaamalla tai yhteenliittymän hyväksymällä tavalla.–

Luonnonvara ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymä

Erityisesti kehitetään yhteistyötä hallinnonalan muiden tutkimuslaitosten kanssa sekä tutkimuksessa että tukipalveluissa ja siinä hyödynnetään Luonnonvara ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän toimintamallia.

Tuottavuusohjelma

Toteutetaan tutkimuslaitoksen tuottavuusohjelmaa 2007 – 2011 (taulukko 1.). Tuottavuusohjelman sisältöä ja toimenpiteitä tarkistetaan tarvittaessa. Lisäksi valmistaudutaan toteuttamaan tuottavuusohjelmaa 2012 – 2015.

Vuoden 2010 aikana toteutetaan myös tutkimuslaitoksen laatima rahoituksen sopeuttamissuunnitelma.

Taulukko 1. Tuottavuusohjelman toimeenpano

	M€ 2008 Tp			M€ 2009			M€ 2010 tavoite			M€ 2011 tavoite			M€ 2012 tavoite			M€ 2013 tavoite			M€ 2014 tavoite		
	tot.	tot.	tot.	Enn.	Enn.	Enn.	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	
<i>HTV:t</i>																					
<i>Kokonaiskehys</i>	5,113	24,80	304	4,36	25,00	303	4,36	24,30	301	4,36	23,00	300	4,36	22,30	294	4,36	22,10	291	4,36	22,10	282
<i>josta työllisyys (32.30.51)</i>		10			10			10			10			10			10			10	
<i>teno (30.01.01)</i>		2			2			2			2			2			2			2	
<i>Vesivarat (30.50.20)</i>		12			12			12			12			12			12			12	
<i>RKTL omat (30.40.01)</i>		280			279			277			276			270			267			258	
<i>MMM:n kehys</i>		292			289			281			276			270			267			258	

Suurin osa työllisyydestä ja vesivarojen käyttö ei ole nettoutettavia tuloja vaan kirjaamisoikeuksia ko. momentteihin.

Toimipaikkastrategia ja alueellistaminen

Tutkimusyhteisöjen vahvistamista jatketaan Joensuussa, Jyväskylässä, Oulussa ja Turussa. Vuonna 2010 jatketaan vuonna 2007 laaditun suunnitelman toteuttamista toimipisteiden lakkauttamisesta tuottavuusohjelman mukaisesti.

Kahden toimipisteen (Ilomantsin ja Sarmijärven toimipisteet) toiminta lakkaa aikaisempien päätösten mukaan 1.1.2010.

Maksullinen toiminta

Maksulliseen toimintaan liittyvän kustannuslaskennan uudistuksen aloittaminen siirtyy aloitettavaksi vuonna 2010. Käyttöönottoaikataulu riippuu muista valtiohallinnon taloushallinnon kehittämistoimenpiteistä, ml. uusista tilipuitteista ja uuden taloushallintojärjestelmän käyttöönotosta.

Myynti on kustannukset kattavaa ja kannattavaa poikkeuksena vesiviljelyn mahdolliset SGEI-palvelut.

Suunnitellaan menettely, jolla tulossopimuksen tavoitteiden toteuttamiseen käytettyjä henkilötyövuosia pystytään seuraamaan ja niistä raportoimaan.

Selvitetään Teno- ja Näätänojokien kalakantojen tilan arvioimiseksi tarvittavien pysyväisluonteisten seurantojen tehtävät, sekä niihin tarvittavat taloudelliset resurssit ja henkilöstö.

Toiminnallinen tehokkuus ja sen kehitys osa-alueittain

Tutkimuslaitoksen toiminnallista tehokkuutta lisätään talousarvioehdotuksessa 2010 mainittujen tavoitteiden mukaisesti.

Taloudellisuudelle, tuottavuudelle, maksulliselle ja yhteisrahoitteiselle toiminnalle asetetut tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Tuotokset, laadunhallinta ja niiden kehitys

Tutkimuslaitoksen tuotoksia ja laadunhallintaa lisätään ja parannetaan talousarvioehdotuksessa 2010 mainittujen tavoitteiden mukaisesti. Julkaisujen entistä laajempaa leviämistä toteutetaan uusilla sähköisillä julkaisuilla.

Suoritteita koskevat tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehitys osa-alueittain

Henkisiä voimavaroja koskevat tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Keskeiset kehittämistavoitteet sekä tuottavuus- ja investointihankkeet

Toteutetaan vuonna 2006 päivitettyä tuottavuusohjelmaa, jossa on esitetty kuvaus vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamisen tavoitteista ja keinoista sekä edellytyksistä.

- Toteutetaan tuottavuusohjelmaan sisältyvä htv:en vähennys mm. töiden uudelleenorganisoinnilla.
- Vähennetään perusbiologista lajitutkimusta.
- Laajennetaan tietokantajärjestelmiä ja niiden hyödyntämistä mm. siihen myönnetyllä tuottavuuden kehittämismäärärahalta.
- Hankitaan kaikki Kieku-määritelmän mukaiset talous- ja henkilöstöpalvelut palvelukeskukselta.
- Otetaan huomioon valtion tietohallinnon kehittämisen periaatteet ja hankitaan IT-palvelukeskukselta palveluja.

Toimintaa vahvistetaan erityisesti elinkeino-, yhteiskunta- sekä taloustutkimuksen osalta. Vahvistetaan riistantutkimusta, etenkin suurpetotutkimusta ja suurpetojen kannanarviointia.

Fyysisten investointien määrää vähennetään, ja ne kohdistetaan tuloksellisuuden kannalta tärkeimpiin kohteisiin.

Siirrytään asteittain sisäisen asiakkuuden käyttöön ja sisäisen laskutuksen käyttöä laajennetaan.

Suunnitellaan ja toteutetaan tutkimuslaitoksen toiminnan ja vaikuttavuuden evaluointia maa- ja metsätalousministeriön linjausten mukaisesti.

Tutkimuslaitoksen tietohallinnon ja -järjestelmien kehittämisessä noudatetaan kala- ja riistahallinnon tietojärjestelmäsuunnitelman periaatteita ja linjauksia.

2.2. Merkittävät tavoitteet ja tehtävät maa- ja metsätalousministeriön politiikkalohkoittain

Tutkimuslaitoksen päätarkoituksena on tukea maa- ja metsätalousministeriön toimialan päätöksentekoa ja sitä kautta hyödyttää koko yhteiskuntaa. Tulostavoitteet määritetään politiikkalohkoittain TTS-kaudelle (pysyväisluontoiset tavoitteet) sekä hanketasoisesti vuodelle 2010. Muista vuoden aikana syntyvistä merkittävistä selvitystarpeista sovitaan tutkimuslaitoksen kanssa erikseen.

2.2.1 Kalatalouden politiikkalohko

Kalakantoja hyödynnetään kestävästi ja monipuolisesti. Elinkeinokalatalouden kannattavuus paranee. Vapaa-ajan kalastuksen suosio säilyy ja se tuottaa sosiaalista ja taloudellista hyötyä. Suunnitelmallisella hoidolla ylläpidetään kalavarat geneettisesti monimuotoisina ja tuottavina. Tavoitetilan saavuttamiseksi tutkimuslaitos tuottaa ajantasaista ja laadukasta tietoa päätöksenteon pohjaksi sekä luo tietopohjaa ja ratkaisumalleja sektorin toimintaedellytysten kehittämiseksi.

Tutkimuslaitoksen pysyväisluontoiset tavoitteet

- Tuotetaan kanta-arviot, tilastot sekä taloudellisia seurantoja, barometreja ja analyyseja, joiden avulla hallinto ja toimiala itse voivat arvioida alan kehittämisen suuntausta ja painopisteitä. Arvioidaan ja raportoidaan kalakanta-arvioiden osuvuus. Toteutetaan EU:n säädöksistä ja tiedonkeruuhjelmasta sekä EU:n kalataloustilastoinnista aiheutuvat velvoitteet.
- Tuotetaan vesienhoitolain ja -asetuksen edellyttämät seuranta- ja luokittelutiedot jokien ja järvien kalakannoista sekä jatketaan luokittelun kehittämistä vesipuitedirektiivin mukaisesti.
- Tuotetaan merkittävien vaelluskalakantojen luonnonlisääntymistä ja kestävästä käyttöä tukevaa tutkimus- ja seurantatietoa kalatie- ja kunnostushankkeiden ohjaukseen sekä vesienhoidon suunnittelun pohjaksi.
- Tehdään vesiviljelyn biologis-teknistä ja taloudellis-yhteiskunnallista tutkimusta, jonka avulla voidaan kehittää mm. alan tuotantorakenteen ja -tekniikan monipuolistamista sekä ympäristötaloudellista ohjausta. Tehdään aktiivista kehitystyötä ruokakalatuotannossa käytettävien viljelylajien monipuolistamiseksi ja kehittämiseksi.
- Tuotetaan alkuperäisten kalakantojen mätiä ja poikasia, jotta eri istutustarpeisiin olisi käytettävissä paikallisiin tai alueellisiin olosuhteisiin sopeutunutta, perimältään monimuotoista poikasainesta. Säilytetään viljelylaitoksissa ja maitipankkien avulla luonnosta hävinneitä ja vaarantuneita kalakantoja ja niiden sukutuotteita.
- Tuotetaan elinkeinokalatalouden toimintaohjelman 2007-2013 edellyttämät taloudelliset analyysit sekä laaditaan toimialakatsaus ammattikalastuksen, vesiviljelyn sekä kalan jalostuksen ja kaupan sektoreiden kehittymisestä.
- Osallistutaan kansallisen vesiviljelyohjelman toimeenpanon sekä EU:n Itämeristrategian vesiviljelyosion valmistelun edellyttämiin tutkimus- ja kehitystehtäviin.
- Parannetaan ammattikalastuksen toimintaedellytyksiä, erityisenä painopisteenä hylkeiden aiheuttamien haittojen vähentäminen sekä kalastuksen kannattavuuden parantamiseen liittyvät toimenpiteet.
- Tehdään vapaa-ajan kalataloutta koskevaa sosioekonomista tutkimusta.
- Toteutetaan istutustutkimusohjelmaa, raputaloustutkimusohjelmaa, elintarviketalouden tutkimusohjelmaa sekä eläinluonnonvarat ja yhteiskunta tutkimusohjelmaa.

Tutkimuslaitoksen vuoden 2010 hanketasoiset tavoitteet

- Laaditaan raportti silakka-, kilohaili-, turska-, lohi-, merialueen kuha- ja ahven- sekä Pohjanlahden siikakantojen tilasta vuonna 2009 sekä ennuste vuosille 2010 ja 2011. Raport-

tiin sisältyvät tiedot lohisaaliista ja lohikantojen tilasta Simojoessa, Tornionjoessa, Kymi-joessa, Näätämöjoessa ja Tenajoessa. Raportti toimitetaan ministeriöön 30.6.2010 mennessä. Lisäksi seurataan sisävesien muikkukantojen runsausindeksin kehitystä.

- Toimitetaan kalastuslain kokonaisuudistuksen edellyttämiä tietoja ja arviointeja.
- Kehitetään kalavaroja ja kalaistutuksia koskevien tietovarantojen ja -järjestelmien hallintaa, käyttöä ja yhteensopivuutta sekä em. tietovarantoihin liittyviä paikkatietoratkaisuja kala- ja riistahallinnon tietojärjestelmäsuunnitelman mukaisesti.
- Toteutetaan Suomi kalastaa 2009 –tutkimus.
- Kehitetään yksilötunnistukseen ja dna-tekniikkaan perustuvien sovellusten käyttöä viljelyssä säilytettävien arvokalakantojen perinnöllisen monimuotoisuuden ylläpidossa.
- Raportoidaan hylkeiden aiheuttaman predaation vaikutuksista Perämeren kalakannoille vuosina 2008-2009 tehtyjen hylkeiden ravintotutkimusten perusteella.
- Käynnistetään tutkimuskokonaisuudet, jotka koskevat a) Itämeren ja b) rakennettujen jokien kalataloudellisia hyödyntämismahdollisuuksia.
- Raportoidaan merialueen siikaistutusten tuloksiin vaikuttavista tekijöistä.
- Kehitetään kalojen uhanalaisuuden rekisteröintijärjestelmää
- Laaditaan suunnitelma vajaan hyödynnettyjen kalakantojen (lahna, särki yms.) runsauden arvioimiseksi rehevöityneillä meri- ja sisävesialueilla.
- Laaditaan mahdollisimman kattavia ja saatavissa olevia uusia aineistoja hyödyntäen arvioitettujen ja luonnonlohien esiintymisestä Kemijoen terminaalialueella touko-, kesä- ja heinäkuussa.
- Käynnistetään selvitys Oulujoen rakentamisen yhteydessä tehtyyn ns. Montan sopimukseen liittyvistä kalataloushaitoista.
- Istutetaan vuonna 2010 eri kohdevesistöihin lohen, meritaimenen ja järvilohen poikasia erillisessä taulukossa esitettävät määrät.

2.2.2 Riistatalouden politiikkalohko

Riistatalouspolitiikan keskeisimpinä yhteiskunnallisina vaikuttavuustavoitteina ovat riistakantojen kestävä ja monipuolinen hyödyntäminen sekä riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen rajoittaminen. Tavoitteen täyttämiseksi riistan tutkimus laatii ajantasaisia, luotettavia ja tieteellisten kriteerien kautta tuotettuja kanta-arvioita sekä kohdistaa muuta tutkimusta ajankohtaisen päätöksenteon tueksi.

Tutkimuslaitoksen riistatalouden pysyväisluonteiset tavoitteet

- Tuotetaan kansallisen ja kansainvälisen päätöksenteon tueksi ajantasaiset tiedot tärkeimpien riistalajien runsaudesta, lisääntymistuotosta ja metsästettävyydestä. Erityisenä painopisteenä ovat pyyntiluvanvaraiset lajit, joiden osalta tuotetaan lisäksi kannan kehitystä kuvaavat indikaattorit sekä arviot kestävästä metsästystasosta. Kestävyysarvioinnissa otetaan huomioon aiempina vuosina toteutunut verotus suhteessa kanta-arvioihin. Euroopanmajavan, itämerennorpan, hallin, peltopyyn, saukon ja karhun osalta lausunto toimitetaan toukokuussa ja suden, ilveksen ja allin osalta elokuussa.
- Tuotetaan metsästyksen tilastoja sekä yhteiskunnallisia metsästystä ja riistaa koskevia analyyseja, joiden avulla hallinto ja toimiala voivat arvioida alan kehittämisen suuntausta ja painopisteitä. Tähän liittyen tutkitaan myös riistan hyödyntämistä harrastuksena ja elinkeinona.
- Yllä mainitussa tarkoituksessa luodaan ja hallinnoidaan keskeisimpiä riistalajeja koskevia tietokantoja, joissa paikkatietoon sidotut kanta-arviot, havainnot ja saalistiedot on yhdistetty riistalajien aiheuttamista vahingoista saatuun paikkatietoperusteiseen tietoon.

- Tutkitaan riistan elinympäristöjä, käyttäytymistä ja lajien välisiä suhteita riistakantojen runsauteen sekä niiden aiheuttamiin vahinkoihin vaikuttavina tekijöinä ja erilaisten maa- ja metsätalouden menetelmien sekä maankäytön vaikutusta riistan elinympäristön hoidossa ja parantamisessa.
- Kerätään luontodirektiivin IV liitteeseen kuuluvien riistaeläinlajien saalisnäytteitä ja analysoidaan niitä.
- Varmistetaan tutkimuksellista perustaa riistalaji- ja elinympäristökohtaisten kannanhoitosuunnitelmien laadinnalle ja otetaan toiminnassa huomioon keskeisimpien jo valmistuneiden hoitosuunnitelmien tavoitteet.

Tutkimuslaitoksen vuoden 2010 hanketasoiset tavoitteet

- Jatketaan hylkeiden terveydentilan seurantaan kansainvälisten seurantakriteereiden mukaisesti (2008-2010).
- Jatketaan tutkimushanketta suomalaisesta metsästäjästä ja metsästyksestä (2008-2010).
- Jatketaan tutkimushanketta hirvisaaliin kaupallisen arvon arvioimiseksi (2008-2010).
- Tehostetaan suurpetokantojen, erityisesti susikannan, laitoksen oman henkilökunnan suorittamaan havainnointia ja seuranta.

2.2.3 Porotalouden politiikkalohko

Porotalouspolitiikan yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on kehittää porotalouden kannattavuutta ja painottaa poromäärä laidunten kestävästä käytöstä.

Tutkimuslaitoksen porotalouden pysyväisluonteiset tavoitteet

- Tuotetaan tietoa poronhoidosta ja porotaloudesta laaja-alaisesti ottaen huomioon poron elinympäristö ja ekologia sekä poronhoidon taloudelliset ja kulttuurilliset tekijät. Tutkimuksen painopisteenä on porotalouden kannattavuuteen vaikuttavien tekijöiden selvittäminen.
- Jatketaan hankkeita poronhoidon ekologiin ja taloudellisiin reunaehtoihin liittyen sekä poronlihatuotteiden markkinoista ja myyntikanavista. Tähän luetaan yhtäältä taloudelliset tekijät, esim. kustannusrakenteeseen vaikuttavat tekijät, mutta myös porojen laitumiin, kuntoon ja poronhoidon käytäntöihin liittyvät kokonaisuudet.
- Seurataan porolaidunten tilaa sekä kehitetään edelleen laiduninventointimenetelmiä.

Tutkimuslaitoksen vuoden 2010 hanketasoiset tavoitteet

- Laaditaan suunnitelma hankkeesta 'Porolaidunnus ja -elinkeino osana arktista elinympäristöä ja maankäyttöä
- Osallistutaan ja tuotetaan tietoa Poroluku-työryhmän toimintaa varten

3. Taloudelliset voimavarat

Valtion talousarviossa on tutkimuslaitoksen toimintamenoihin vuodelle 2010 osoitettu 16 212 milj. euroa, joka on noin 1,0 milj. € vähemmän kuin vuonna 2009.

Tutkimuslaitokselle arvioidaan kertyvän tuotto- ja kululaskelman mukaan toiminnan tuottoja yhteensä 4,4 milj. euroa, josta maksullisen toiminnan tuotot ovat 1,8 milj. euroa, vuokrat ja käyttökorvaukset 140 000 euroa ja muun toiminnan tuotot 2,6 miljoonaa euroa.

Tutkimuslaitoksen valmisteleman sopeuttamissuunnitelman arvioidaan tuovan toteutuessaan lähes miljoonan euron säästöt. Säästösuunnitelma kattaa eläkkeelle jäävien henkilöiden tehtävien uudelleenjärjestelyn niin, että uusrekrytointeja pääosin ei tarvita, lomarahasäästöt, pienimmistä toimitiloista luopuminen sekä investointimäärän pienentäminen.

Toiminnan kuluiksi arvioidaan 22,5 milj. euroa. Toiminnan kulujen arvioidaan pienenevän, kuitenkin ei tuottavuusohjelman vähennysten mukaan. Kulurakenteessa ei arvioida tapahtuvan suuria muutoksia mm. siksi että vuokrat eivät laske, vaikka toimipaikkaverkosto supistuu. Palkankorotukset ja palvelukeskusmaksut pienentävät puolestaan henkilövuosissa tapahtuvaa säästöä.

Vuodelta 2009 arvioidaan siirtyvän siirtomäärärahoja 2,5 milj. euroa vuodelle 2010.

Muilta momenteilta tulevaa rahoitusta arvioidaan olevan 2,0 milj. euroa, josta Inarijärven säännöstelystä aiheutuviin hoitotoimenpiteisiin varattua rahoitusta on 700 000 euroa ja muuta erittelemätöntä rahoitusta 1,3 milj. euroa. Muu erittelemätön talousarviorahoitus pitää sisällään Suomen Akatemialta tulevan rahoituksen, kirjaamisoikeusperusteisen yhteistyörahoituksen sekä hirvieläinten ja petoeläinten vahinkojen korvaamiseen tarkoitettua rahoitusta. Lisäksi työllisyysrahoitusta arvioidaan saatavan 0,3 milj. euroa, talousarvion ulkopuolista yhteistyörahoitusta 0,5 milj. euroa sekä EU-rahoitusta 0,3 milj. euroa.

4. Seuranta ja raportointi

Kohdan 2.2 tulostavoitteet raportoidaan tammikuussa 2011, ellei toisin mainita.

Kaikkien tulostavoitteiden toteutumista seurataan syyskuun 30. päivään 2010 mennessä laadittavan tutkimuslaitoksen väliraportin sekä maaliskuun 15. päivään 2011 mennessä laadittavan tutkimuslaitoksen toimintakertomuksen perusteella. Tulostavoitteisiin liittyvien tunnuslukujen toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa. Lisäksi tutkimuslaitoksen tulee tarvittaessa raportoida tai ministeriön kanssa keskustella tulostavoitteiden toteutumasta sekä merkittävistä poikkeamista, jotka tulisi ottaa huomioon tutkimuslaitoksen toiminnassa tai ohjauksessa.

Helsingissä, 26 päivänä tammikuuta 2010.

Sirkka-Liisa Anttila
Maa- ja metsätalousministeri

Eero Helle
Johtokunnan puheenjohtaja, ylijohdaja

Pentti Lähteenoja
Osastopäällikkö

Liite 1. Tunnuslukutaulukko

	Työntuottavuus kpl/htv, mätilitra/htv tai poikasyksikkö/htv			Yksikkökustannukset euroa/kpl, euroa/mätilitra tai euroa/poikasyksikkö		
	<i>toteutuma</i>	<i>arvio</i>	<i>tavoite</i>	<i>toteutuma</i>	<i>arvio</i>	<i>tavoite</i>
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Kokonaistuottavuus (3. vuoden ka.)	101	101	101			
Työntuottavuus (3. vuoden ka.)	103	103	103			
Tutkimustoiminnan ja asiantuntijatehtävien kokonaiskustannukset/ tutkijahtv, 1 000 euroa	152	150	150			
Julkaisut						
- asiantuntijatarkastetut tieteelliset artikkelit/tutkijahtv, kpl	0,8	0,8	0,8			
- muut julkaisut/tutkijahtv, kpl	3,4	3,4	3,4			
Kanta-arviot kpl	0,40	0,4	0,40	270 405	270 000	270 000
Tilastot kpl	1,20	1,15	1,15	94 750	95 000	95 000
Mäti, litraa	407	407	407	345	350	350
Laitospoikaset 1000 py à 50 g /kpl	146 860	140 000	140 000	0,96	1,00	1,00
Luonnonravintopoikaset 1000 py à 5 g /kpl	1 095 819	1 100 000	1 100 000	0,11	0,12	0,12

Tutkimuslaitoksen suoritteet

	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>
	<i>toteutuma</i>	<i>toteutuma</i>	<i>arvio</i>	<i>tavoite</i>
Annetut lausunnot	102	111	107	107
Työryhmäjäsennydet	343	336	325	325
Tieteelliset julkaisut (3 vuoden ka.)	81	71	74	74
Muut julkaisut	243	296	275	275
Kanta-arvioinnit ja tilastot	18	17	18	18
Mäti, litraa	3 684	4 855	4 200	4 200
Laitospoikaset, 1 000 py à 50 g /kpl	1 515	1 882	1 350	1 350
Luonnonravintopoikaset 1 000 py à 5 g /kpl	1 296	1 398	1 200	1 200
Emokalat ja ravut, kantoja mädin tuotannossa kpl	61	62	61	61
Maitia maitipankissa, kantoja tallennettu kpl	42	42	42	42

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2007	2008	2009	2010
	TP	TP	Arvio	Tavoite
Tutkimus-, tilasto- ja palvelusuoritteet				
Maksullisen toiminnan tuotot	518	673	800	800
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	426	580	711	735
Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)	92	93	89	65
Kustannusvastaavuus, %	122	116	113	109
Vesiviljelytuotteet				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 261	1 302	1 075	1 075
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	1 747	1 444	1 450	1 450
Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)	-486	-142	-375	-375
Kustannusvastaavuus, %	72	90	74	74

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)

	2007	2008	2009	2010
	TP	TP	Arvio	Tavoite
Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot				
- muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	3 517	2 774	2 800	2 800
- EU:lta saatava rahoitus	204	421	250	250
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	472	256	450	450
- yhteistoiminnan muut tuotot	27	59	30	30
Tulot yhteensä	4 220	3 510	3 530	3 530
Hankkeiden kokonaiskustannukset				
Kustannusvastaavuus (tulot-kustannukset)	-7 287	-7 608	-8 170	-8 170
Kustannusvastaavuus, %	37	32	30	30

	2007	2008	2009	2010
	toteutuma	toteutuma	arvio	tav.
Henkilöstörakenne				
Henkilöstörakenne (htv)				
- johtajat	7	7	7	7
- tutkijat	95	90	90	90
- vesiviljely	58	58	58	58
- muu henkilöstö	154	149	148	146
Yhteensä	314	304	303	301
Henkilöstömenojen % osuus kokonaiskustannuksista				
	55 %	56 %	56 %	57 %
Osaaminen				
- Koulutustasoindeksi	5,3	5,4	5,4	5,4
- Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä	46,5	47,0	48,0	48,0
- Tutkijakoulutuksen (lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä)	18,4	18,5	18,5	18,5

TUOTTO JA KULULASKELMA
(sisältää vesivarat 700.000€)

1 000 €

	TP 2008	Tulossopimus 2009	Ennuste 2009	Tulossopimus 2010
Toiminnan tuotot	5 170	4 360	4 360	4 360
Maksullisen toiminnan tuotot	1 926	1 600	1 600	1 600
Vuokrat ja käyttökorvaukset	124	140	140	140
Muut toiminnan tuotot	3 120	2 620	2 620	2 620
Toiminnan kulut	24 790	23 099	24 999	24 299
Ostot tilikauden aikana	3 127	3 600	3 300	3 000
Henkilöstökulut	13 966	13 100	13 900	13 900
Vuokrat	2 933	2 800	2 900	2 800
Palvelujen ostot	3 242	2 400	3 200	3 100
Muut kulut	1 125	600	800	700
Valmisteveraston lisäys	-254	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	-878	-700	-600	-600
Poistot	949	800	950	900
Sisäiset kulut	578	500	550	500
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	-1	-1	-1
Satunnaiset tuotot ja (-) kulut (netto)	3	0	0	0
Tuotot-Kulut	-19 620	-18 739	-20 639	-19 939
TOIMINNAN RAHOITUS				
-toimintamenomomentin bruttotulot	5 113	4 360	4 360	4 360
-toimintamenomomentin bruttomenot	26 158	23 805	23 150	22 500
Toimintameno-rahoitus, netto, josta saman vuoden määräraha	21 045	19 445	18 790	18 140
16 830	17 245	17 245	16 212	
-edelliseltä vuodelta siirtynyt mr	4 908	3 800	3 799	2 254
-seuraavalle vuodelle siirtyvä mr	3 799	1 600	2 254	326
Muilta momenteilta tuleva rahoitus	2 044	2 000	2 000	2 000
-30.50.22 Vesivarojen hoidon käytön ja hoidon menot	700	700	700	700
- muu erittelemätön alousarvio-rahoitus	1 344	1500	1500	1500

Vuoden 2008 TP sisältää oman momentin lisäksi Vesivarat, työllisyys ja erillisrahoituksen sekä poistot ja korot).

Vuoden 2009 tulossopimus sisältää vain oman momentin tuotot ja kulut.

Vuoden 2009 ennuste sisältää TP-ennusteen kuten TP 2008.

Liite 2 Istutukset. Istutetaan vuonna 2010 eri kohdevesistöihin lohien, meritaimenen ja järvilohen poikasia seuraavat määrät.

Istutusalue	Istutusvesi	Istutuskanta	Jokipoikanen1-vuotias	Vaelluspoikanen2-vuotias
LOHI	YHTEENSÄ		80 000	422 000
Suomenlahti	Kymijoki	Neva	30 000	180 000
	Vantaanjoki	Neva		40 000
Saaristomeri	Paimionjoki	Neva		10 000
	Aurajoki	Neva		30 000
Selkämeri	Kokemäenjoki	Tornionjoki		100 000
	Merikarvianjoki	Simojoki		50 000
Perämeri	Perhonjoki	Oulujoki		4 000
	Kiiminkijoki	Iijoki	50 000	4 000
	Simojoki	Simojoki		4 000
	Tornionjoki	Tornionjoki		4 000
MERITAIMEN	YHTEENSÄ		188 000	109 000
Suomenlahti	Ingarskilanjoki	Ingarskilanjoki	3 000	20 000
Selkämeri	Isojoki	Isojoki	20 000	20 000
Perämeri	Lestijoki	Lestijoki	25 000	20 000
	Perhonjoki	Lestijoki	10 000	20 000
	Kiiminkijoki	Iijoki	30 000	24 000
	Tornionjoki	Tornionjoki	100 000	5 000
JÄRVILOHI	YHTEENSÄ		20 000	100 000
Saimaa	Pielisjoki	Vuoksen vesistö		95 000
	Ala-Koitajoki	Vuoksen vesistö	10 000	
Pielinen	Lieksanjoki	Vuoksen vesistö	10 000	5 000

Toiminnallinen jaottelu

Päätoiminnot	M€ 2008 Tp			M€ 2009 Enn.			M€ 2010 tavoite			M€ 2011 tavoite			M€ 2012 tavoite			M€ 2013 tavoite			M€ 2014 tavoite		
	Tulot	Menot	htv	Tulot	Menot	htv	Tulot	Menot	htv	Tulot	Menot	htv	Tulot	Menot	htv	Tulot	Menot	htv	Tulot	Menot	htv
Ministeriötaso ja sen tukipalvelut																					
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	1,86	7,97	152	1,4	8,54	151	1,4	8,40	149	1,4	7,75	149	1,5	7,45	144	1,5	7,35	141,00	1,5	7,35	133,00
<i>Kalantutkimus</i>	0,96	3,77	82	0,9	3,70	81	0,9	3,65	80	0,9	3,30	80	0,9	3,10	77	0,9	3,10	75	0,9	3,10	72
<i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>	0,73	1,83	28	0,4	1,80	28	0,4	1,80	28	0,4	1,75	28	0,4	1,70	28	0,4	1,60	28	0,4	1,60	26
<i>Riistantutkimus</i>	0,16	2,05	37	0,1	2,55	37	0,1	2,50	36	0,1	2,25	36	0,2	2,20	34	0,2	2,20	33	0,2	2,20	30
<i>Porontutkimus</i>	0,02	0,32	5	0	0,49	5	0	0,45	5	0	0,45	5	0	0,45	5	0	0,45	5	0	0,45	5
<i>Muu palvelutuontato</i>	0,00	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0
Tarkastus ja valvonta																					
Muut palvelut ulkoisille asiakkaille	1,76	3,16	19	1,7	3,24	19	1,6	3,13	19	1,6	3,04	18	1,6	3,01	17	1,6	3,01	17,00	1,6	3,01	17,00
<i>Sopimuskasvatus (=toiminto 205110)</i>	0,00	1,20	1	0	1,05	1	0	1,05	1	0	1,00	1	0	1,00	1	0	1,00	1	0	1,00	1
<i>Vesiviljelyn maksullinen toiminta</i>	1,30	1,40	15	1,1	1,74	15	1,1	1,73	15	1,1	1,69	14	1,1	1,66	14	1,1	1,66	14	1,1	1,66	14
<i>Muu palvelutuotanto</i>	0,46	0,56	3	0,6	0,45	3	0,5	0,35	3	0,5	0,35	3	0,5	0,35	2	0,5	0,35	2	0,5	0,35	2
Muiden julkishyödykkeiden tuottaminen ja viranomaisluoteinen toiminta	1,48	13,67	133	1,29	13,20	133	1,29	12,75	133	1,3	12,15	133	1,3	11,80	133	1,3	11,70	133,00	1,3	11,70	132,00
<i>Kala- ja riistavarojen arviointi ja tilastointi</i>	1,09	5,43	62	0,8	5,40	62	0,8	5,35	62	0,8	5,10	62	0,8	5,00	62	0,8	5,00	62	0,8	5,00	61
<i>Kalakantojen hoito</i>	0,10	1,67	11	0,09	1,60	11	0,09	1,40	11	0,09	1,20	11	0,09	1,20	11	0,09	1,20	11	0,09	1,20	11
<i>Vesiviljely (ei sis. maksullista)</i>	0,30	3,57	54	0,1	3,40	54	0,1	3,30	54	0,1	3,25	54	0,1	3,10	54	0,1	3,00	54	0,1	3,00	54
<i>Tutkimuksen asiantuntijatoiminta</i>	0	3,00	6	0,3	2,80	6	0,3	2,70	6	0,3	2,60	6	0,3	2,50	6	0,3	2,50	6	0,3	2,50	6
Yhteensä	5,1	24,80	304	4,4	24,98	303	4,3	24,28	301	4,3	22,94	300	4,4	22,26	294	4,4	22,06	291	4,4	22,06	282

HTV:t	tot.	tot.	tot.	Enn.	Enn.	Enn.	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	Tavoite	
<i>Kokonaiskehys</i>	5,113	24,80	304	4,36	25,00	303	4,36	24,30	301	4,36	23,00	300	4,36	22,30	294	4,36	22,10	291	4,36	22,10	282
<i>josta työllisyys (32.30.51)</i>			10			10			10			10			10			10			10
<i>teno (30.01.01)</i>			2			2			2			2			2			2			2
<i>Vesivarat (30.50.20)</i>			12			12			12			12			12			12			12
<i>RKTL omat (30.40.01)</i>			280			279			277			276			270			267			258
<i>MMM:n kehys</i>			292			289			281			276			270			267			258

Suurin osa työllisyydestä ja vesivarojen käyttö ei ole nettoutettavia tuloja vaan kirjaamisoikeuksia ko. momentteihin.